

REPUBLICA MOLDOVA

CONSILIUL DE INTEGRITATE

PROCES – VERBAL nr. 10 al ședinței Consiliului de Integritate

24 mai 2021, ora 14.00

Locul desfășurării ședinței: or. Chișinău, sediul Autorității Naționale de Integritate (ANI), ca centru informațional de asigurare a sesiunii prin teleconferință (platforma ZOOM).

Ședință publică cu difuzare media în regim de timp real:
[privesc.eu.md](https://www.privesc.eu.md)¹, [realitatea. live](https://realitatea.live)², youtube.com³

Prezidează: dna Mariana TIMOTIN

Prezenți 5 membri ai Consiliului de Integritate (CI) din 5 membri desemnați:

1. DI Serghei OSTAF
2. DI Viorel RUSU
3. DI Mircea ROȘIORU
4. DI Vitalie PALEGA

Cvorumul necesar este asigurat, ședința este deliberativă.

Lucrări de secretariat și protocol:

Dna Veronica CARABUT, specialist principal în Direcția resurse umane și documentare a ANI.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la sesizarea R-82/21 din 28.01.2021, remisă spre examinare către Consiliul de Integritate de la Aparatul Președintelui Republicii Moldova⁴ (temei legal: art. 12), alin. (7), lit. k) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea

¹ <https://www.privesc.eu/Arhiva/94901/Sedinta-Consiliului-de-Integritate-al-Autoritatii-Nationale-de-Integritate-din-24-mai-2021>

² <https://rlive.md/sedinta-consiliului-de-integritate-din-24-mai-2021/>

³ <https://www.youtube.com/watch?v=Lmb6bDPfErc>

Națională de Integritate, pct. 12, subpct. 13 al Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului de Integritate)

Prezentare: Mariana TIMOTIN (până la 1 min.)

Raportor: Vitalie PALEGA (până la 3 min.)

Discuții: fiecare membru al CI (până la 1 min.).

2. Cu privire la controlul privind depunerea în termen a declarațiilor de avere și interese personale de către președinte și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate pentru anul 2020⁵ (temei legal: art. 12, alin. (7, lit. i) și lit. j) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 10, alin. (2) și alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, pct. 12, subpct. 10 și 11 ale Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului de Integritate ⁶)

Prezentare: Mariana TIMOTIN (până la 2 min.)

Raportor: Mircea ROȘIORU (până la 3 min.)

Discuții: fiecare membru al CI (până la 1 min.).

3. Cu privire la Proiectul hotărârii Consiliului de Integritate privind organizarea dezbaterii publice privind realizarea atribuției de exercitare a controlului de integritate în cadrul Autorității Naționale de Integritate (temei legal: art. 12, alin. (7, lit. i) și lit. j) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 10, alin. (2) și alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, pct. 12, subpct. 10 și 11 ale Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului de Integritate)

Prezentare: Mariana TIMOTIN (până la 2 min.)

Raportor: Serghei OSTAF (până la 3 min.)

Discuții: fiecare membru al CI (până la 1 min.).

4. Examinarea propunerilor de modificare a Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului privind suplinirea funcției de inspector de integritate⁷ (temei legal: art. 18, alin. (3) al Legii nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, pct.12 subpct. 19) și pct.14 subpct.5), 6) și 9) ale Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului de Integritate).⁸

Prezentare: Mariana TIMOTIN (până la 3 min.)

Discuții: fiecare membru al CI (până la 1 min.).

5. Diverse (max. 5 min.):

⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=120704&lang=ro

⁶ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=105905&lang=ro

⁷ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115491&lang=ro

⁸ <http://ani.md/sites/default/files/HCI-5%20inspect%20de%20integ.PDF>

5.1 Chestiuni organizatorice. Proiectul agendei, precum și stabilirea prealabilă a datei ședinței următoare (*temei legal: pct. 14 subpct. 2), pct. 15 subpct. 3), pct. 16, pct. 24, 25, 26, 27, 28, 30 ale Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului de Integritate*)

Desfășurarea ședinței:

Dna Mariana TIMOTIN, președinte al ședinței Consiliului de Integritate informează că, la ședință on-line a Consiliului de Integritate din 24 mai 2021 participă 5 membri ai Consiliului.

Ședința este deliberativă și se declară deschisă.

În conformitate cu prevederile *Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului de Integritate*, - până la modificarea art. 35 și 36, pct. 1) din Regulament, - **supune votului aprobarea procesului – verbal al ședinței din 17 mai 2021.**

Se votează unanim.

De asemenea, dă citire proiectului Ordinii de zi din 24 mai 2021 și informează membrii CI că ședința va avea o durată de o oră, la propunerea unui membru al CI.

Se supune votului agenda ședinței Consiliului de Integritate din 24 mai 2021.

Se votează unanim.

DEZBATERI CONFORM ORDINII DE ZI:

1. Cu privire la sesizarea R-82/21 din 28.01.2021, remisă spre examinare către Consiliul de Integritate de la Aparatul Președintelui Republicii Moldova

DI Vitalie PALEGA reamintește membrilor CI că, pentru ședința de astăzi trebuia să se expună reprezentantul salariaților ANI asupra propunerii de încheiere amiabilă ale acestor divergențe, dar care nu s-a expus.

De asemenea, a intervenit, prin intermediul Secretariatului CI, propunerea de perfectă o scrisoare oficială către reprezentantul salariaților ANI, care să fie semnată de dumnealui, dar a considerat că este peste măsură, deoarece la data de 28.04.2021 a fost remisă *Nota de începere a negocierilor colective* semnată de raportor, care a fost adresată către ANI și către reprezentantul salariaților ANI.

La fel, au fost mai multe discuții în cadrul ședințelor CI, care au fost transmise live și toate procesele – verbale ale ședințelor CI au fost transmise către ANI spre informare.

Prin urmare, a formulat *proiectul de răspuns către Președinția Republicii Moldova* și propune ca *proiectul de răspuns* să fie remis în varianta existentă pentru a finaliza cu examinarea sesizărilor R-82/21 din 28.01.2021 remisă spre examinare către Consiliul de Integritate de la Aparatul Președintelui Republicii Moldova și M-29/21 din 14.01.2021, B-30/21 din 14.01.2021, B-35/21 din 15.01.2021 și M-149/21 din 17.02.2021 *privind verificarea acțiunilor conducerii ANI sub aspectul necorespunderii funcției deținute și acțiunile unui inspector de integritate sub aspectul amestecului la îndeplinirea justiției cât și depășirea atribuțiilor de serviciu*, deoarece au fost epuizate căile amiabile propuse de raportor.

Mai mult, s-a creat impresia că nu se dorește rezolvarea amiabilă ale acestor neînțelegeri.

Dna Mariana TIMOTIN atenționează că, în proiectul scrisorii sunt menționate și petițiile *M-29/21 din 14.01.2021, B-30/21 din 14.01.2021, B-35/21 din 15.01.2021 și M-149/21 din 17.02.2021* privind repartizarea aleatorie a sesizărilor și propune ca răspunsurile să fie separate.

De asemenea, în proiectul de răspuns a fost menționată intervenția Președinției RM în sesizarea organelor specializate.

DI Vitalie PALEGA susține că, este o propunere ca toate sesizările să fie menționate în proiectul scrisorii de răspuns către Președinția Republicii Moldova cu aceea ca sub auspiciile Președinției să fie format un grup de lucru pentru evaluarea sistemului e – Integritate al ANI.

DI Viorel RUSU este de acord ca să fie răspunsuri separate pentru petiționari și strict în limitele competențelor CI și anume: ce s-a constatat, ce a fost soluționat și de menționat asupra modificării legislației. Ce ține de răspunsul petiționarilor, consideră că trebuie să fie un standard de răspuns prevăzut la art. 120 din *Codul administrativ al Republicii Moldova*, care prevede forma actului administrativ individual.

DI Mircea ROȘIORU propune ca pe lângă scrisoarea informativă către Președinția RM unde vor fi menționate cele solicitate de CI, în anexă să fie toate răspunsurile recepționate de la instituțiile Statului sesizate de CI.

Pentru subiectul nr. 1 se propune ca proiectul scrisorii către Președinția Republicii Moldova perfectat de dl Vitalie PALEGA să fie redactat până la compartimentul PROPUNERI, cu anexarea tuturor răspunsurilor de la instituțiile Statului.

Se votează unanim.

2. Cu privire la controlul privind depunerea în termen a declarațiilor de avere și interese personale de către președinte și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate, pentru anul 2020

DI Mircea ROȘIORU, întru realizarea procedurii specificate la art. 12 alin. (7) lit. i) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* privind inițierea procedurilor de control cu privire la depunerea în termen a declarațiilor de avere și interese personale de către președintele și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate, pentru anul 2020, a înaintat în CI un proiect de hotărâre.

În acest proiect de hotărâre, pe lângă declarațiile anuale pe care le-au depus președintele și vicepreședintele Autorității, precum și inspectorii de integritate, au fost menționate și acele declarații a subiecților, care au fost depuse în legătură cu încadrarea în funcție și demisionarea din funcția de inspector de integritate.

De asemenea, nu au fost identificate cazuri în care subiecții menționați ar fi depus declarațiile de avere și interese personale după data de 31 martie, nu au fost identificate situații în care inspectorii angajați în funcție ar fi depus declarațiile în termen mai mare de o lună de la data angajării în funcție și corespunzător un inspector

de integritate care a demisionat din funcție la începutul anului 2021, la fel pe lângă declarația anuală a depus și declarația la demisie în termen.

Așa cum a menționat în proiectul hotărârii, doar un singur inspector de integritate nu a depus declarația de avere și interese personale, deoarece este în concediu pentru îngrijirea copilului și raporturile de muncă î-i sunt suspendate și în privința acestor persoane *obligația de a depune declarația de avere și interese personale survine doar în momentul în care persoana este reîncadrată în funcția anterior deținută și se oferă un termen de 30 de zile în care urmează să-și depună declarația de avere și interese personale.*

Anexa proiectului de hotărâre este un tabel, în care este arătată dinamica depunerii declarațiilor de avere și interese personale de către președintele, vicepreședintele și inspectorii de integritate ai ANI.

La fel, în tabel sunt reflectați trei inspectori de integritate care au rectificat declarația de avere și interese personale care se încadrează în termenele legale *nu mai mult de 30 de zile începând cu data de 31 martie.*

În concluzie, toate verificările efectuate au scos în evidență faptul că termenele de depunere a declarațiilor de avere și interese personale au fost respectate de către președintele și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate. Persoanele interesate vor putea vizualiza hotărârea cu tabelul anexă pe pagina web a ANI.

În acest sens, propune să fie supus votului proiectul hotărârii *cu privire la rezultatele efectuării controlului privind depunerea în termen a declarațiilor de avere și interese personale de către președinte și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate, pentru anul 2020.*

Se votează unanim.

3. Cu privire la Proiectul hotărârii Consiliului de Integritate privind organizarea dezbaterii publice privind realizarea atribuției de exercitare a controlului de integritate în cadrul Autorității Naționale de Integritate

DI Serghei OSTAF informează membrii CI că, acest proiect de hotărâre vine pentru a răspunde mai multor deficiențe, care au fost discutate și enunțate în Raportul anual al Consiliului de Integritate și în discuțiile din cadrul ședințelor în procesul de realizare a acestei atribuții, care în esență se referă la identificarea modalității mai eficiente de realizare a controlului respectării regimului de integritate în ceea ce privește averile declarate, conflictele de interese a subiecților supuși controlului de integritate (președintele și vicepreședintele ANI precum și inspectorii de integritate) din partea CI.

Ca urmare, se constată că, CI nu dispune de un aparat suficient pentru a *realiza controlul averilor și al intereselor personale, al regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor de către președintele și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate.*

De asemenea, consideră că ANI ar trebui să pună la dispoziția CI inspectori de integritate cu un program redus de muncă pentru realizarea acestei atribuții.

Deseori, din informațiile din spațiul public și din declarațiile de avere și interese personale, prin analize comparative se deschid anumite ipoteze care trebuie

verificate și CI, neavând un suport adecvat din partea personalului necesar, nu are timp și instrumente pentru a realiza acest exercițiu.

Mai mult, pe parcursul anului 2019 și 2020 în ședințele CI au avut loc mai multe discuții cu referire la acei inspectori de integritate care au fost desemnați pentru a sprijini CI la exercitarea acestei atribuții.

Un alt aspect important este că, averile declarate formal, în cazul în care sunt informații credibile din spațiul public, trebuie să fie supuse anumitor analize și CI nu este în poziția în care să exercite această activitate fără susținerea inspectorilor de integritate desemnați.

În concluzie, multiple situații legate de exercitarea acestei atribuții și lipsa capacităților administrative din partea CI scoate în evidență faptul că CI se confruntă cu o dificultate majoră în *realizarea controlului averilor și al intereselor personale, al regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor de către președintele și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate* în mod adecvat, care ar reda și o credibilitate exercitării acestei atribuții, care ar răspunde la multiple întrebări care apar în spațiul public.

Un alt aspect important este *Metodologia de efectuare a controlului averii și a intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor*, utilizată de către inspectorii de integritate, aplicată altor subiecți ai declarării care consideră că are anumite carențe și care trebuie dezbătute.

De asemenea, un alt aspect ar fi atunci când inspectorii de integritate aplică anumite prevederi vizavi de alți subiecți ai declarării, în ce măsură și dacă ei ar trebui să se conformeze standardelor respective sau trebuie să aibă anumite standarde și mai înalte de integritate.

Ca urmare, CI este în dificultate de a exercita această atribuție în mod adecvat și eficient, de aceea este important să aibă loc o dezbatere publică cu atragerea specialiștilor, experților, societății civile și Consiliul Europei.

În acest sens, propune:

1. Desfășurarea dezbaterii publice în a treia sau a patra săptămână din luna iunie;

2. Invitarea:

- Conducerii ANI,
- Inspectoratului de integritate al ANI,
- Parlamentul Republicii Moldova,
- Ministerul Justiției,
- Judecătorii care instrumentează cazurile respective,
- Consiliul Europei, biroul de la Chișinău,
- Presa de investigație (zdg.md, ...),
- Experții în domeniu.

3. Proiect de agendă:

- 1) Cuvânt de introducere (expunerea problemei), *Consiliul de Integritate*,
- 2) Practica internațională, *organisme internaționale, experți*,
- 3) Practica administrativă în cadrul CI în realizarea atribuției, *Consiliul de Integritate*,
- 4) Dezbateri și propuneri privind: i) realizarea atribuției în condițiile actuale, ii) modificări instituționale și legislative necesare pentru consolidarea realizării atribuției, *participanți*,
- 5) Concluzii și recomandări privind realizarea atribuției.

Suplimentar, la invitații se poate anexa și hotărârea CI care va fi aprobată.

DI Mircea ROȘIORU vine cu o remarcă că, problema abordată este a CI în raport cu 20 sau 30 de subiecți ai declarării și este valabilă pentru ANI în raport cu zeci de mii de subiecți. Intenția CI este ca să propună ANI să organizeze această dezbatere, iar CI să fie coorganizator, deoarece beneficiari ai acestei dezbateri este atât CI cât și ANI.

La fel, toate cele necesare legate de logistică, sediu, arendă, cine va fi invitat, pe cont propriu sau antrenarea partenerilor experți, desfășurată on-line, consideră că de aceste lucruri trebuie să se ocupe o Direcție din cadrul ANI, care să-și dedice mai mult timp realizării acestui eveniment, în cazul în care ANI acceptă eventual organizarea acestei dezbateri.

Dna Mariana TIMOTIN este de părerea că, dacă ANI va da un răspuns pozitiv pentru organizarea dezbaterii pe aspectul *controlului averilor și al intereselor personale, al regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor de către președintele și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate*, atunci se va purcede la acțiuni concrete.

DI Mircea ROȘIORU consideră că din partea ANI nu trebuie să fie alt răspuns decât cel pozitiv, deoarece ANI este instituția nr. 1 interesată de soluționarea acestei întrebări.

Proiectul de hotărâre ca și motivare rămâne intact, dar în partea dispozitivă CI va arăta intenția sa către ANI și în calitate de coexecutori ambele entități să acționeze astfel încât să fie realizată măsura.

Referitor la data desfășurării dezbaterii este de părerea că, dacă nu va fi posibilă în ultima săptămână din iunie, atunci se va organiza în dependență de disponibilitatea experților și persoanelor invitate.

Se supune votului proiectul hotărârii Consiliului de Integritate privind organizarea dezbaterii publice privind realizarea atribuției de control al averilor și al intereselor personale, al regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor de către președintele și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate.

Se votează unanim.

Următoarea ședință a Consiliului de Integritate va fi desfășurată pe data de 02 iunie 2021, ora 14.00 și va fi anunțată public prin plasarea pe pagina web a Autorității Naționale de Integritate.

S-A HOTĂRÂT:

1. Se aprobă:

- 1) Procesul – verbal al ședinței din 17 mai 2021 și Ordinea de zi a ședinței din 24 mai 2021;
- 2) Hotărârea Consiliului de Integritate nr. 8 din 24 mai 2021 *Cu privire la rezultatele efectuării controlului privind depunerea în termen a declarațiilor de avere și interese personale de către președinte și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate;*
- 3) Hotărârea Consiliului de Integritate nr. 9 din 24 mai 2021 *privind organizarea dezbaterii publice privind realizarea atribuției de control al averilor și al intereselor personale, al regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor de către președintele și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate.*

2. Secretariatul Consiliului de Integritate va asigura:

- 1) perfectarea procesului – verbal al ședinței Consiliului de Integritate din 24 mai 2021;
- 2) redactarea și înregistrarea Hotărârii Consiliului de Integritate nr. 8 din 24 mai 2021 și a Hotărârii Consiliului de Integritate nr. 9 din 24 mai 2021;
- 3) asigurarea realizării sarcinilor dispuse în ședința din 24 mai 2021;
- 4) redactarea răspunsului către Președinția Republicii Moldova și petiționar (petiția R-82/21 din 28.01.2021), asigurarea semnării și remiterii.

3. Asigurarea publicării pe pagina web a Autorității Naționale de Integritate a următoarelor acte ale Consiliului de Integritate:

- 1) Procesul – verbal al ședinței Consiliului de Integritate din 24 mai 2021;
- 2) Hotărârea Consiliului de Integritate nr. 8 din 24 mai 2021 *Cu privire la rezultatele efectuării controlului privind depunerea în termen a declarațiilor de avere și interese personale de către președinte și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate;*
- 3) Hotărârea Consiliului de Integritate nr. 9 din 24 mai 2021 *privind organizarea dezbaterii publice privind realizarea atribuției de control al averilor și al intereselor personale, al regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor de către președintele și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate.*

4. Transmiterea către Autoritatea Națională de Integritate a următoarelor acte ale Consiliului de Integritate:

- 1) Copia procesului – verbal al ședinței Consiliului de Integritate din 24 mai 2021 către Autoritatea Națională de Integritate;

2) Hotărârea Consiliului de Integritate nr. 9 din 24 mai 2021 *privind organizarea dezbaterii publice privind realizarea atribuției de control al averilor și al intereselor personale, al regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor de către președintele și vicepreședintele Autorității, precum și de către inspectorii de integritate.*

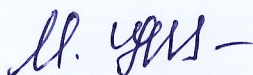
5. Se propune agenda de lucru pentru ședința următoare a Consiliului de Integritate:

1. Cu privire la sesizările M-29/21 din 14.01.2021, B-30/21 din 14.01.2021, B-35/21 din 15.01.2021 și M-149/21 din 17.02.2021 privind verificarea acțiunilor conducerii ANI sub aspectul necorespunderii funcției deținute și acțiunile unui inspector de integritate sub aspectul amestecului la înfăptuirea justiției cât și depășirea atribuțiilor de serviciu
2. Cu privire la Strategia de dezvoltare instituțională a Autorității Naționale de Integritate
3. Cu privire la Planul de activitate al Autorității Naționale de Integritate pentru anul 2021
4. **Diverse:** Chestiuni organizatorice. Proiectul agendei, precum și stabilirea prealabilă a datei ședinței următoare.

NOTĂ: Propunerea și programarea comportă un caracter preparatoriu și pot fi schimbate în funcție de situația pandemică.

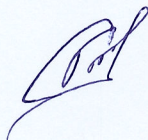
Dna Mariana TIMOTIN va continua președinția următoarei ședințe a Consiliului de Integritate
Ședința din 24 mai 2021 se declară închisă.

Președinte al ședinței

Mariana TIMOTIN

A protocolat

Veronica CARABUT

Notă: Ședința a fost înregistrată pe <https://www.privesc.eu/Arhiva/94901/Sedinta-Consiliului-de-Integritate-al-Autoritatii-Nationale-de-Integritate-din-24-mai-2021>
<https://rlive.md/sedinta-consiliului-de-integritate-din-24-mai-2021/>
<https://www.youtube.com/watch?v=Lmb6bDPfErc>

În cazul în care există divergențe între prezentul proces-verbal și înregistrările video, de bază se vor lua înregistrările video.